

§ 126 Hyvinvointialueen järjestöavustukset 2023

Diaarinumero

HVA/322/02.05.01/2022

Valmistelijat

Eeva-Sirkku Pöyhönen

Selostus

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) § 6 ja § 7 mukaan sekä kunnalla että hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan tai hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin. Kuntien ja hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä. Molempien on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Järjestöavustukset voivat olla yksi tapa toteuttaa tätä lain kohtaa.

Järjestöavustuksia on valmisteltu Yhdyspinnat -hankkeessa. Valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä järjestöjen sekä Turun kaupungin kanssa. Valmistelua on käsitelty mm. V-S 113 järjestöneuvottelukunnassa, järjestämissuunnitelman järjestöalatyöryhmässä sekä kuntien järjestöyhteistyöryhmässä.

Kuntaorganisaatioilta kerättiin helmikuussa 2022 tiedot vuonna 2021 myönnettyistä järjestöavustuksista (ml. tilat), kumppanuussopimuksista sekä avustusten myöntämisohteista. Tietojen täydennyksessä on hyödynnetty myös järjestöjä. Näiden pohjalta on valmisteltu toiminta-avustusten luokittelua hyvinvointialueen ja kunnan välillä. Hyvinvointialueen vastuulle siirtyvistä järjestöavustuksista on pyydetty lausuntoa kuntaorganisaatioilta viimeistään 30.5.2022. Lausuntopyyntö on esityslistan oheismateriaalina. Lausunnon antoi 14 kuntaorganisaatiota. Järjestöiltä pyydettiin lausuntoa järjestöneuvottelukunnan kautta ja lausunnon antoi 26 järjestöä.

Lausuntojen perusteella on tehty pieniä tarkennuksia aluehallitukselle esiteltävään järjestöavustusten periaatteisiin vuodelle 2023. Myöhemmin, kun hyvinvointialueen strategia ja hyvinvointisuunnitelma sekä niiden tavoitteet ovat valmistuneet, hyvinvointialueen myöntämät avustukset painottuvat niiden mukaisesti. Järjestöjen avustamisessa tulee huomioida varsinaissuomalaisten mahdollisuus osallistua järjestön toimintaan henkilön kotikunnasta riippumatta.

Valmistelun pohjalta on päädytty esittämään, että harkinnanvaraisten järjestöavustusten piiriin toiminnan sisällön perusteella Varsinais-Suomen hyvinvointialueella kuuluisi:

- Potilasjärjestöjen kohderyhmilleen tarjoama toiminta
- Lastensuojeluun kiinteästi kuuluva toiminta
- Mielenterveys- ja päihdepalveluihin kiinteästi kuuluva toiminta
- Vammaispalveluihin kiinteästi kuuluva toiminta

- Ikääntyneiden palveluihin kiinteästi kuuluva toiminta
- Muu SOTE-palvelutuotantoa turvaava toiminta
- Aluepelastuslaitoksen myöntämät avustukset

Varsinais-Suomen hyvinvointialue avustaa niitä järjestöjä, joiden toiminta tukee ja täydentää hyvinvointialueen lakisääteistä tehtävää eli sosiaali- ja terveystalvaeluita sekä pelastuspalveluita. Avustukset jakautuvat toiminta-avustuksiin sekä kumppanuusavustuksiin. Molemmissa on samat kriteerit.

Lähtökohtana on turvata sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaedellytykset siirtymävaiheessa. Hyvinvointialueen rahoituksen pohjan muodostavat kunnilta siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien kustannukset. Siksi vuodelle 2023 ehdotetaan, että hyvinvointialueen toiminta-avustukset kohdentuisivat vuonna 2023 niihin järjestöihin, joita kuntaorganisaatiot ovat avustaneet. Joidenkin järjestöjen osalta sekä kunnat että hyvinvointialue tulisivat myöntämään avustuksia myös jatkossa. Tällaisille järjestöille on kunnissa usein myönnetty avustuksia eri toimialoilta.

Syksyn 2022 aikana päätöksentekoon on tulossa vielä tarkemmat avustusten myöntämisohejet, joka sisältää myös avustusten hakuaiakataulun. Tavoitteena on, että vuotta 2023 koskevat järjestöjen toiminta-avustukset päätetään vuoden 2022 aikana. On tarkoituksenmukaista, että päätöksentekoaiakataulu on yhtenevä kuntien, erityisesti Turun kaupungin käsittelyaiakataulun kanssa.

Ehdotus hyvinvointialueen järjestöavustusten peruseriaatteista on esityslistan oheismateriaalina.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä järjestöavustusten periaatteet vuodelle 2023.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Maarit Koivisto ja Ari Korhonen poistuivat kokouksesta § 126 aikana ennen päätöksentekoa.

Merkittiin, että Janina Andersson, Sanna Vauranoja, Teija Ek-Marjamäki, Jukka Kärkkäinen ja Kristiina Hellsten ilmoittivat esteellisyydestään (yhteisöjäävi) ja poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että Jouni Mutanen toimi puheenjohtajana § 126 ajan.

Merkittiin, että aluehallitus valitsi Juhani Nummentalon toimimaan pöytäkirjan tarkastajana § 126 ajan.

--

Merkittiin, että kokouksessa jaettiin liite 1: Ehdotus hyvinvointialueen järjestöavustuksista vuodelle 2023.

Esittelijän kokouksessa muuttama päätösehdotus:

Aluehallitus päättää hyväksyä järjestöavustusten periaatteet vuodelle 2023 liitteen 1 mukaisesti.

-.-.-

Asiassa käydyn keskustelun aikana Niina Alho teki Heikki Tammisen ja Toni Forsblomin kannattamana muutosehdotuksen:

Aluehallitus päättää hyväksyä järjestöavustusten periaatteet vuodelle 2023 liitteen 1 mukaisesti, siten että jatkovalmistelussa otetaan huomioon myös ne järjestöt, joiden toiminta on koronaepidemian vuoksi rajoittunut niin, ettei avustuksia ole myönnetty vuoden 2021-2022 aikana.

Puheenjohtajan tiedusteltua aluehallituksen jäsenten kantaa tehtyyn muutosehdotukseen, jäsenet päättivät yksimielisesti hyväksyä tehdyn muutosehdotuksen.

Päätös

Kokouksessa muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.